

Ujvidéki Napló.

Társadalmi és a városi közügyeket szolgáló hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . . . 10 korona
Fél évre . . . . . 5 korona
EGYES SZÁM 10 FILLER.

Főszerkesztő: **Dr. Eischléger Dezső.**Felelősszerkesztő: **Cserneyi Mór.**

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II. RÁKÓCZI FERENC-ÚT 35. SZÁM.
I. EMELET. TELEFON SZÁM 151.

Diszkozgyűlés.

Matkovits Béla Ujvidék főispánját ünnepelte múlt vasárnap Ujvidék közönsége. Szlezák Lajos dr. és társai, kik között az ujvidéki politikai pártoknak minden árnnyalata képviselve volt, indítványt terjesztettek a polgármester elé, hogy a főispán érdemeit egy rendkívüli közgyűlésen méltassák.

A polgármester szíves készséggel ragadta meg az alkalmat, hogy annak a férfinak, kinek a város annyisokat köszönhet, ki az aviatikai ünnepek sikerén oly buzgón fáradozott, a közönség színe előtt rója le némileg is háláját. Ezért sürgősen egybehívta a rendkívüli közgyűlést, mely diszgyűléssé változott át. Városunk minden polgára sietett az ünnepelt férfinak bizonyítani azt, hogy itt e városban nincs ember, ki ne üdvözlőné főispánunkat. Nincs itt senki, aki ne élne abban a tudatban, hogy szerencse ránk nézve, hogy ilyen főispánunk van. A legjellemzőbb az egész dologban az, hogy mikor a főispánról van szó, akkor a politikai keretek, melyek polgártól polgártól elválasztanak, megszűnnek. Itt Ujvidéken ma egy tábor van: a főispánunkat tisztelő és nagybecsülő polgárság.

Demetrovics Vladimir dr. kir. tanácsos, polgármester megnyitja a gyűlést. Marczkovits Imre dr. főjegyző felolvassa a rendkívüli közgyűlést egybehívóknak indítványát. Ezen, a főispán érdemeit méltóan indítványt egyhangú lelkesedéssel magáévá teszi a közgyűlés. Szlezák Lajos dr. törvényhatósági tagot kéri fel, hogy az ímént hozott határozatot ömeltősága előtt tolmácsolja. Egy küldöttség meghívja a főispánt, kit mikor a szorongásig megtelt közgyűlési terembe lép, a legnagyobb lelkesedéssel fogadják. A polgármester tudtja a közgyűlés határozatát. Ekkor Szlezák Lajos

dr. a szószoki ihle egész erejével köszönti a főispánt, érdemeit magasztalja. Minden szava csakis az igazság mérleg re esett, mert egy olyan férfit ünnepel a város közönsége, ki érdemeinek gazdagságát folyton növeli. A főispánunk irányította felénk a művelt világ figyelmét, neki köszönhetjük, hogy Ujvidék a kulturavárosok sorába emeltetett. Hervadhatatlan érdemeit aranybetűkkel vésték Ujvidék történetébe.

Ömeltősága a főispán szívélyes szavakban köszönte meg ezen ovációt. Mindenkihez volt egy-két szava, hogy az ünnepeleg dicsőségét megossza vele. Beszédében saját személyéről mindig elterelte a figyelmet. Szerényen kitért az öndicséret elől, mert ő a szép egyetértésben, a polgárság józanságában, a kitartó szorgalmában látja az elért eredmény sikerét. Őt szeretet melege követ minden útjában. Fellelheti ezt mindenütt, mert férfiú, ki a magaslaton állva nemcsak az ő környezetét tekinti, hanem látóhatárán túlra is kiterjed a figyelme.

Látja és tudja, hogy Ujvidéken az összpolgárság egyetértése biztosíthatja a város fejlődését. Ezért a kapcsolatot meglazulni nem engedi, hanem mindig szorosabbá teszi őket azzal a nemes szívből aradó melegséggel, mely a netáni ellentéteket felolvasztja.

Nála az ész és szív együtt működik és ezért biztosak a sikerei.

Mert amit e két lényező közösen alkot, az úgy meg van alapozva, hogy örök időre főmardaj.

E márványoszlopot, mely főispánunk újabb dicsőségét hirdeti, a polgárság egyakarató szeretete emelte neki.

Cs. M.

Az érettségi.

Diákok, szülők, hozzátartozók szívzoronogató réme. Hozzátehetjük mindjárt azt is, hogy főbbnyire ok nélküli a nagy szorongás, mert a legtöbb diák belátja, hogy nem is olyan fekete ez a rém, mint amilyenre festik. Belátják, de — az érettségi után. Ez a szorongó érzés, mely nemcsak a legközvetlenebbül érdekelt diákokat, hanem hozzátartozóikat is hatalmába keríti, sugalmazója, lélektani indító rugója annak az irányzatnak, mely az érettségi vizsgálat előlérse mellett izgat. Pedig, aki érettségit végzett ember a szívér: teszi a kezét és őszinte vallomást tesz, be fogja ismerni, hogy míg egyrészt azt érettséggel járó izgalom főfőleges autoszugesztíók voltak, másrészt maga az érettségi vizsgálat legszébb diákoi emlékeink közé tartozik.

Aki pedig a mai érettségi vizsgálat anyagát, a vizsgálat lefolytatásának a módját összehasonlíti a régebbi érettségi vizsgálatokkal, annak be kell látnia, hogy ma annyi a könnyítés ezen a téren, hogy alig lehet — megbukni. A régi tételhuzásos érettségi vizsgálat csaknem a szerencsejáték jellegét viselte s mint minden szerencsejátéknak, úgy ennek is végét kellett vetni, még pedig törvényserü rendelkezésekkel.

Joggal kívánhattuk meg az iskolától, hogy diákjai önbizalommal és a vizsgálóbizottság jöndulatába vetett bizalommal ülhessenek cenzorok elé s ne kelljen a vak véletlenre bízni sorukat. Az iskola minden nagy képiüködestől ment komolysága mintegy megkívánja, megis kívánhatja növendekéitől az összefoglaló áttekin-tést és az erről való beszámolást. Hiszen nem színxszéri rejtvények megoldását kívánja az érettségi a tanulóktól, hanem ismert, egymással logikusan összefüggő dolgokról való beszámolás az egész érettségi, semmi egyéb. Csak arról kell a tanulóknak tanubizonyoságot szolgáltatniok, hogy a kultura alapvető elemeiről tudnak szabatos magyarsággal írni és beszélni. Ennyi az egész, amit az iskola megkíván azoktól, akiket az érettségi dokumentummal a nemzeti intelligencia tagjaivá avat. Ennyit minden egészséges társadalomnak meg kell követelnie azoktól, akik az állami és társadalmi intézmények és berendezkedések mozgatói és vezetői lesznek.

Ha ily szempontból nézzük az érettségi vizsgálatot és jogosan csak ilyen szempontból szabad néznünk és nem az álhumanizmus torzító

Szőnyegek, függönyök, terítők, és minden lakásberendezési tárgyak nagy választékban.

MENRATH L. FIA butorházában:

butorok, szőnyegek, képek, függönyök — disztárgyak a legnagyobb választékban, a legszebb kivitelben kaphatók.

Kossuth Lajos-utca 46-48.

Régi megbízható cég.

Alapított 1843.

Telefon 68.

Ujvidék legnagyobb férfi-, női- és gyermek ruha-ruháza

Kapamacsija J. István

Kossuth Lajos-utca 25. a tavaszi és nyári idényre ajálja Ujvidék é. környéke nagyerdemű közönségének rendkívül nagy raktárát: **uri-, férfi-, női- és gyermek ruhákban**; különösen hölgyek részére a legszebb párisi és berlini újdonságokat ranglan-paletot és sport jaquetekben, a legdivatosabb valódi angol és skót szövetekből, valamint selyem-, pomplin-, vízgyöngy- és lüster-köpenyeket. Az árak a legjutányosabbak. A t. közönség saját érdekében cselekszik, ha szükségletét ezen rendkívül gazdag választékú áruházból szerzi be, ahol a legjobbat és a legszebbet vásárolhatja.

lencsén keresztül, akkor az érettségi jogosultságát, sőt helyességét alig lehet vitatni tenni.

Sokan, akik az érettségi szükségességét elismerik, helytelenítik a vizsgálat módját.

Nézzük most a kérdést ebből a néző szögéből. Az érettségi bizonyítvány maga — ritka kivétellel — még nem nyújt biztos megélhetési alapot, hanem, hogy úgy mondjuk, csak belépő jegyül szolgál az életbe, az élet bizonyos pályáira. Az élet szempontjából az érettségi nem befejező vizsgálat. Csak a középiskolákra nézve az. Hanem igenis az első komoly vizsgálat, mielőtt a tanuló az iskola falai közül lép az életbe. Bármilyen pályára lép a tanuló, csak egy nyert el az okmányoszerű képesítést egyik vagy másik pályára, ha előbb még egy rakás vizsga próbatüzén megy keresztül. Nem tudunk keresve sem alkalmasabb átmenetet az iskolából ezekhez a vizsgálatokhoz, mint éppen az érettségi vizsgálatot.

Míg az érettségi vizsgálati bizottság főformán csak a tanulókat tanáraitól áll s maga a bizottság elnöke is ritka kivétellel kipróbált, tapasztalt pedagógus, addig a későbbi vizsgálatok előttük sokszor teljesen ismeretlen urak elé kerülnek. S nem az a nagyobb hiba, ha ezek az urak a jelöltek előtt ismeretlenek, hanem, hogy ők is a jelöltek is teljesen ismeretlenek azok előtt az urak előtt, akik gyakran egész életsorsuk fölött döntenek. Ellenben tanár és tanítvány között az évek hosszú során át lehetetlen, hogy bizonyos értelmi atyafiság és érzelmi közönség ki ne fejlődjék. Amikor a tanuló az érettségén ott ülnek, tudatában vannak, kell hogy legyenek között az érzelmi közösségnek. Kell, hogy érezzék azt a biztató szeretetet és azt a jóindulatú együttérzést, mely a bizottságnak előttük annyira ismert tagjaiban irántuk él. Tehát, mint átmenet is, ime mennyire célszerű az érettség.

A külfölddel való kapcsolat sem teszi nélkülözhetővé az érettségi vizsgálatot. Külföldi egyetemre be sem iratkozhat érettségi bizonyítvány nélkül. És ha őszintek vagyunk, be kell ismernünk, hogy még nagyon sok tanulóvalunk akad a külföldön. Bár ne szorulnánk rá, azonban a tények erje előtt meg kell hajolnunk.

Hogy mennyire fölösleges és ok nélkül való a cikkünk elején említett szorongás és aggodalom, amelyet a számok és a statisztika döntő ereje is bizonyít. Az érettségén nagyon kevesen buknak és akik 2 hónapra vetettek vissza, azok közül nagyon ritkán bukik valaki. Ime mennyivel enyhébb és szelidebb az annyira rettegetett érettségi, mint maga a komoly, rideg élet, melynek anyja a hajótöröttje.

Bizalommal tekintünk tehát az érettségi vizsgálatok elé, melyek után egy csomó diák megint örömmel fogja beismerni, hogy nem olyan fekete az ördög, mint amilyenek a diákok és szülők autoszugesztíval felzaklatott fantáziája azt festette.

Egy tanár.

Tudomásulvétel véget

jelentjük, hogy az

Első Délmagyarországi Galvanoplastikai és Nickelozó vas- és fémcsiszolási műintézet

Fischer Testvérek utóda

cég címén üzembe helyeztetik

Ujvidéken II. Rákóczi Ferenc-út 57.

Telefon 224.

Telefon 224.

Sürgöny: Fischer Testvérek utóda.

Elvállal minden szakmába vágó munkákat, úgy helyben mint a környékből, u. m. csillárok, lakásberendezési dísz tárgyak, épület és díszvasalások, kandelók, partal díszítések és egyházi tárgyak úgy modern mint stílusli kivitelben. Domborított, kovacsolt és öntött művek, nickelozás, aranyozás, ezüstözés, rezsesítés, vörösrezsesítés, ónozás, acélozás, barnítás, galvanizálás és anatómiontobok színezése, tűziaranyozás oxidálás, patinorozás és galvanoplastika.

Közgyűlés.

E hó 22-én tartotta az ujvidéki törvényhatóság Matkovits Béla főispán elnöke alatt rendes közgyűlést. 30 pontból állott a napi rend, mely aránylag rövid 2 órai tárgyalás alatt elintéztetett.

1) **Belügyminiszteri leirat** jóváhagyja a rendőrség fejlesztésére küldött 16000 koronát. Az 1913 évi államségélyt a következőképpen osztották el: 12500 K. a rendőrségnek jutott, 3215 K. a bejelentési hivatal fejlesztésére fordították. A családi pótlékok meghagyásával az altszteknek személyenkint; 120, az I. oszt. rendőröknek személyenkint 100, a II. oszt. rendőrség pedig személyenkint 80 K.-át kapott.

2) **A gazdasági cseléd lakásokra** vonatkozó szabályrendelet, mely az 1907. évi törvényen alapszik a közgyűlés elfogadja. Lényege az, hogy 10 éven belül ezen csakis gazdasági munkások lakásait kell építeni.

3) **Polgármester jelenté**, hogy a közigazgatás menete rendes volt. A ragadós betegségek

szaporodtak különösen a vörheny ismét erősebben lépett fel, de aggályra oko nem ad. A vasut és hajókhoz dr. Schönberger József és dr. Steiger O. orvos rendeltetett ki. Kondorossy rendőrkapitány fegyelmi ügye elintéztetett.

A 4. 6. 7 és 8. pont alatti ügyek (szőlőtelepek elidegenítése) nem intéztettek el kedvezően és így: Horváth József, Gögös Árpád, Mokus Andr. és társai, valamint Szalkay Sándor nem vehetik örök birtokukba a bérlet telepeket. A város nem háborgatja bérletüket, de örökárban el nem adja. A város fejlesztése megköveteli, hogy a dunai oldalra tereltessek a város kiegészése. Gály bizottsági tag igen lelkesen szólalt fel a telepek érdekében, de a törvényhatóság megmaradt elvi álláspontja mellett, mert szerinte igen jutányosan juttatta a telepeket jelenlegi birtokukhoz, h. bár nem képezi telekkönyvíleg bekebelezett tulajdonukat.

dr. Kemény: 5) **Wldprét: 9) Fauszt: 10, 3 Payerle: 31.** szám alatti tisztviselő telepvetelre engedélyt nyertek.

A 12. pont alatti **Stefánovics Zsárkó dr.** városi tanácsnok kérvénye, mely szerint tisztviselő-telepek beépítését egy evre elhalasztatni kéri, megadja.

Bruck Géza dr. utcaszabályozásra elfoglalt telkeért négysszöglenként 40 K.-t állapít meg.

A **rom. kath. hitközség** a rokusi plébániai javadalomra való átalakítása céljára 1906-ban 50 hold földet kapott a várostól. A miniszter azonban úgy határozott, hogy előbb templomot megfelelő plébánia-lakást kell építeni, melynek költsége a föld jövedelméből fődöztessenek és csak azután képezheti a plébános dotációját.

Miután a tanács a hitközséggel megállapodásra akar jutni, hogy miképpen oldassék meg ezen ügy, javasolja, hogy addig a napirendről levétessek. Így hozzák a határozatot.

Ziegler Ferenc utcaszabályozásra átengedett telkeért 1500 K. kártérítést nyer. **Slezák Lajos dr.** orsz. képvis. kimutatja, hogy Zieglerék már 60 évvel ezelőtt is ennyit fizettek a kérdéses telekért és miután a törvényhatóság ezen felvilágosítás alapján beigazolva látta, hogy ezon telek tényleg ennyit ér, **Slezák Lajos dr.** indítványát fogadja el.

Deutsch Mórnak elidegenített ingatlanára vonatkozó szerződését kedvezően igazítja ki.

Bölcsök Márton és társának a külső kerámszegély költségeinek leírása tárgyában beadott kérvényét kedvezően intézi el.

A 18. pont a **tűzoltóság fejlesztését** öleli föl. Tűzoltósági intézményünk igen kezdetleges állapotban van. Ezen óhajt a város egyelőre segíteni, hogy addig, míg a vízvezeték elkészül, legalább tűrhető és a veszélyidejében némileg megbízható véderőnk legyen a tűzoltóságban. Állandó örséget szervez, mely: 1 tiszt, 1 altsz és 6 tűzoltóból áll. Költsége megcsavaz 3000 K.-t. Az oktatói állást 1914. évtől kezdve szervezi, vagyis akkor lépteti életbe. A laktányán nappal 2, éjjel 5 párt lovat tart költséltelen. Kron Richard bizottsági tag a költségelérányzatot nem tartja megfelelőnek, mert szerinte az eladottak után

Reggelizés előtt félpohár Schmidhaue r-féle

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserű víz

Kapható helyben és környéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Az elrontott gyomor 2-3 óra alatt teljesen rendbehozza.

Kis üveg 40 fill.

Nagy üveg 60 fill.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz**. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselete:

Holezer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-utca 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az

eredeti minőség.

ítelve a költség 25-30000 koronát emészt föl. Polgármester felvilágosítása után, kimutatta, hogy nem kerül többé a jelenlegi esztendőben, mint 3000 K. a közgyűlés elfogadta a javaslatot. A Szalajkán új bővízü kutat fúrnak.

A régi gimnáziumot akképpen értékesített, hogy a rendőrség, bejelentési hivatal, tüzoltóság, orvosok és vegyészeti állomás nyer elhelyezést, a Kossuth Lajos utcai soron pedig üzleteket csinálnak, mi kevés átalakítással nagyon könnyen lehetséges. A közgyűlés egyhangulag fogadta el ezen javaslatot, miután az egész épületre bérlő, vagy vevő nem jelentkezett.

A legtöbb adófizető bizottsági tagoknak az 1913. évre érvényes névjegyzéke helybenhagyja. Az orsvai petroleum-részvénytársaság szerződésének 10 év utáni felmérése idejéig 20 évben állapítja meg.

A szerb hitközség iskolai segélyezése. Tyozsics és Lyubovics tanítója részére a korpótlékot kerli, de miután nevezettek itteni működésükkel a korpótlék-jogosultságát el nem érték, a város nekik korpótlékot nem ad. Iskolai segély címén 3240 K.-t. szavaz meg a törvényhatóság.

Az utász és árkászaktanya ügye véglegesen befejeztetett. A város a laktanyát fölépíti, mert ebből nagy gazdasági előnyöket és hasznot remél.

A dunautcai villamosvasúti-vonalat meghosszabbítják.

Pekló Béla és Linarics Vilmos kérvényét elutasítja, mert a közközházi építeseknél a város által igényelhető engedély elengedését nem javasolja.

Deák Imre dr. föllüggesztésének tartalma alatt visszatartott fizetést nem utalványozza ki, mert ha megtenné — így szól az indokolás — akkor a füllüggesztés jutalomszamba menne.

Weisz József a jövedéki hivatal pénztárnokának 4 heti szabadságot és 400 K. segélyt szavaz meg.

Ofner Mór dr. vár. főorvos és Vészi Elek tb. rendőrfőkapitány szabadság iránti kérvénye kedvező elintéztést nyert.

Ezzel a közgyűlés befejeztetett.

Vasárnapról — vasárnapig.

Bírói kinevezés. Ófelsége dr. Korény-Scheck Vilmos helybeli törvényszéki aljegyzőt albiróvá nevezte ki. A kinevezés egy igazán derék, szorgalmas és szakképzett tisztviselőt ért.

Főnökkinevezés. A penzügyminiszter a Dala Lajos halálával megüresedett helybeli fővámszedői állásra ifj. Fauszt János miskolci ellenőrt nevezte ki.

Házasság. Dr. Pap Sándor helybeli ügyvéd k. hó 25-én Pécssett házasságot kötött Neumann Eliz urleánnyal.

Közgyűlés. Az „Ujvidéki Dalárda” évi rendes közgyűlése június hó 8-án délelőtt 11 órakor tartja a felsőkereskedelmi iskolában lévő egyleti helyiségben.

Változások a határszeli rendőrségnél. Földes Imre dr. fogalmazó az ujvidéki határszeli rendőrségtől Palánkára, mint a kirendeltség vezetője, Herkely Lajos a palánkai kirendeltség veze-

tője Ujvidékre, Kemény István dr. s. fogalmazó Ujvidékre, Hubai Manó hiv. segédtitisz Brassóból Ujvidékre helyeztetett át. Papp József ujvidéki hivatalnoki belügym. detektívostályhoz Budapestre vezényeltetett, Bodor Zoltán fogalm. gyakornok a gombosi kirendeltség vezetésével bízott meg. Horváth József dr. a gombosi kirendeltség ideig. vezetője az orsvai vasúti telepi kirendeltség vezetői állásra helyeztetett át.

Halálh. s. Özv. Molnár Miklósné szül. Poór Matild életének 76. évében hirtelen elhalt. A halálában Molnár Hugó ref. lelkész, özv. Bakay Karolyné és Winkle Istvánné édesanyjukat gyászolják. Temetése ma d. u. 5 órakor lesz.

Az ujhid Ujvidék és Pétervárad között. Ujvidék gazdasági föllendülésére nagyjelentőségű leiratot intézett Beöthy László kereskedelemügyi miniszter a városhoz. A leiratban arról értesíti a miniszter az illetékes köröket, hogy az Ujvidék és Pétervárad között már régi idő óta tervezett, de kellő anyagi eszközök hiányában mindaddig nem létesített vashíd építést a kereskedelmi kormány minden erővel előmozdítani igyekszik és ezért magára vállalja a rendelkezésre álló összeghez meg szükséges összes költségek viselését. A miniszter leírta különösen kereskedelmi és gazdasági körökben keltezt nagy meglepetést, mert a vashíd a Szerémség és a Baeska forgalmat valósággal meghatározozza. Az Ujvidéket és Péterváradot jelenleg ányzóközött hajóhidat Palánka és Ilok között fogják fölállítani, ahol a hajóhid szinten jelentős elősegítője lesz a forgalom növekedésének.

Az ujvidéki kir. Kath. magy. főgimnázium június hó 8-án a lövölde helyiségeiben az ifjusági segítő alapok javára hangversenyt rendez. Belépődíj személyenkint 2 K. tanulójegy 60 f. Füllüggesztéseket k. zónettel elfogad és nyugtáz az igazgatóság. Hangverseny után tánc. Kezdeté d. u. 7 órakor. Belépőjegyek válthatók az igazgatóságnál és a pénztárnál. Közlekedésről a villamos vasút igazgatósága gondoskodik.

Nagy örökség. 26 évvel ezelőtt halt meg Demerácz Brigitta dúsgazdag földbirtokos özvegye, kinek örököseit nem tudták felkutatni. A bécsi hatóság kereste őket, de senki nem jelentkezett, míg Mayersfeld Flóra a péterváradai uszómester feleségét a véletlen vezette az örökség nyomára. Valami írást keresett a rokonság, melynek telepe Bécsben volt és így tudódott ki, hogy Mayersfeld Flóra egyenes leszármazottja Demerácz Brigittának, aki most 200 ezer korona örökséget kap.

Érdekes kiutasítás. A külföldieket a határszeli rendőrség tartja nyilván. Brandl Péter jami (Steierország) illetőségű gépgyári munkás jelentkezése alkalmával feltűnt, hogy az okmányai nem fedték személyét és így személyazonosságának megállapítása végett illetőségi helyén puhatólódások történtek. Mult évi november havában telepedett le itt Brandl, kiről most a napokban rendkívül érdekes leleplezéseket közöl az ausztriai hatóság. Brandl 7 évet csalásért, 6 évet bankhámisításért és 8 hónapot Mitrovicán ült, ahol a hamis pénzek forgalombahozatala miatt volt elzárva. Ki tudja micsoda dolgokat művelt, mióta városunknak „érdemes” lakója volt. Már kitoloncolták.

Művészestély. Ritka műélvezetre kínálkoz kedvező alkalom június hó 3-án, kedden este. Ugyanis a főváros igazán elite művészgardája jön le hozzánk egy estére, hogy a Kovács-féle kioszt helyiségben szórakoztassa közönségünket. Hetényi Heidelberg Albert, a legnépszerűbb magyar zenészerző személyes közreműködés mellett hozzánk a fővárosi műsoroknak színe javát, melynek a legnagyobb részét a fővárosban csak Heidi néven becézített Hetényi Heidelberg dalai és kuplei kezezik. Ezeket a budapesti eredeti előadói interpretálják nálunk és pedig: Csabay Zsófi, a Royal Orfeum tagja, H. Várady Elza, a Nagy Endre cabarett tagja, Szomor Miklós és Aretán Miklós, a Fővárosi Orfeum tagjai és végül Pataky Ferencz, ki most a Kassai Nemzeti Színház első komikusa. Csabay Zsófi és H. Várady Elza nevei e téren a legnépszerűbbek, míg Szomor Miklós neve és egyénisége garancia már maga is, elismert elsőrendű színművész, ki nagytudását elvitte a Fővárosi Orfeumba, hol azért aranyokat adnak és nemcsak babért, mint a színeknél. Brettán Miklos új csillag még, de Budapest már lázba hozta csodaszép hangjával és ennek művészetével. Végül csak annyit, hogy viszonyítva az igazán rendkívüli műélvezethez a helyárak nincsenek arányban, de ők azt mondják, hogy kapjanak vegre ezért a pénzt egyszerűen is. Meg kell győződni róla. Helyár 2 korona és 1 korona.

A nyugalomnapja vasárnap volna, de amíg a palinkeképek vasárnap is nyitva maradnak, addig csak a rosszra alkalmas a vasárnap. Mult vasárnap Szakacs István Király Vladát fején asóval megütötte.

Részeg állapotban zuzott fejével találták meg kedden Ivánovits Lázár kameicani cigányt. Sérülései veszélyesek. A városi orvos ápolásba vette. Hazaszállítása iránt intézkedtek.

Összeesett özv. Izsgum Edéné, kit önkivületi állapotban a kórházba vittek.

Az országos hírlapkiadók egyesülete legutóbbi gyűlésen elhatározta, hogy semmiféle személyi- vagy családi hírek ingyenes közlését el nem fogadják.

Verekedés. Lorenz Nándorné állítólag egy soffőr feleségét gyalázó kifejezésekkel illette volna. Mikor hétfőn a feleségét védő soffőr Lorenz Nándorné a moziudvarban lévő lakásán kérdőre vonta a pletykázót, és annyira dühbejött, hogy egy nagy késsel rontott a soffőrnékre. Proiszely József az Apolló gépésze a nagy lármára a lakásba ment, éppen akkor toppant be, mikor a dühös asszony a kést zurásra készen tartotta és véletlenül Proiszely kezét szurta meg. A járásbírósa előtt tárgyalják az ügyet.

Az „Ujvidéki polgári magyar daloskór” ma vasárnap a „Polgári lövölde” kertjében a cs. és kir. 96. gyalogezred zenekara közreműködésével táncal egybekötött dalünnepélyt rendez. Belépődíj személyenkint 1 korona. Kezdeté délután 4 órakor. Tánc este 7 órakor. Műsor: kezdeté d. u. 6 órakor 1. Katonazene. 2. „Dalárinduló” 3. Zenekar. 4. Népdalgyűveg” 5. Gyízenise Károlyi magánjelene. 6. „Távolban” karének. 7. „A piktor” Lappy. 8. „Táncdal” 9. „Bordal”. 10. „Szerenád”. Általánosan nagy az érdeklődés.

Labdarugó mérkőzés. Vasárnap június 1-én d. u. 5 órakor az Ujvidéki Testgyakorlók Köre pályáján érdekesnek ígérkező labdarugó mérkőzés lesz. Ez alkalommal a „Bácska” Szabadkai Athletikai Club II. csapata méri össze erejét az U. T. K. csapatával. Tekintettel azon körülményre, hogy Bácska csapatában oly játékosok lesznek, kik délmagyarországi bajnok mérkőzéseken vesznek részt, erős küzdelemre és szép játékra van kilátás.

Tennis az U. T. K. teniszpályája e hét folyamán megnyílik. A tennisz iránt érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást Schön Jenő főtitkar.

Tejhamisítók. Gruics Illésné lefőlözött 13 k. Kosztics Dusánné lefőlözött 10 k. Horváth Lukács vizezett tejért 18 koronára lett megbüntetve.

A komédiás vér hozza pezsgésbe Ujvidék közönséget. Az Apolló moziban láthatjuk ezen Nordisk legcsodásabb ujdonságát. A nagyhatalmú artista dráma világkörüthaján bekopoktat nálunk is. Nem is mulasztja el senki ezen rendkívül szép képet megnézni. Több igen érdekes kép is vonzza a közönséget, melyei a heti műsor valóban nivóssá lett.

Ma nyílik meg Gilbert Parsons tanár újabb angoltanfolyama Tököly Imre-utca 3. szám alatti lakásán. Igen sokan elérhetik azt, hogy kevés pénzzel, aránylag rövid idő alatt, elsajátíthatják a hasznos világnyelvet: az angol.

Az Ujvidéki Kirakatverseny rendezőbizottsága és Bíráló Tanácsa f. é. június hó 1. én vasárnap délelőtt 11. órakor a városhaza dísztermében fogja a kirakatversenyben díjazott cégeknek és kirakatrendezőknél az érmekeket, okleveleket és pénzjutalmakat ünnepélyesen kiosztani, mely alkalomra a hatóságokat, és a kereskedelem minden barátját ezennel tisztelettel meghívjuk.

Zeneiskolai hangverseny. Bács 1. zeneiskolája tanítványainak hangversenye vasárnap a legjobb bizonyítékát szolgáltatta annak, hogy ebben az intézetben a zenetanítást komolyan és szigorúan veszik. Minden egyes közreműködött tanítvány játszási modorával, technikájával és előadásával bebizonyította, hogy az intézetben alapos és szigorú művészi oktatást nyernek, mely fényes sikereket biztosít a szorgalmas tanítványoknak. Hallottuk a kezdőket, haladókat és a legjobbakat kik közül a legjobban kivált *Sztrattimirovic Ivanka* aki művészi technikával játszotta a híres Beethoven Pathetique Sonátát. A nagyszámú közönség igen elégedetten távozott, mert a hallottak teljesen kielégítették, sőt határozottan bámulatba ejtették a jelenvoltakat, akik között sok zeneérett volt.

Galvanoplastikai műintézet „Fischer Testvérek utóda” cég címen üzembe helyeztetett. Olvasóink b. figyelmébe ajánljuk a mai számunkban közölt hirdetését.

Értesítés.

Kocsis Pál fűszer és cs-mege kereskedését Rákóczi Ferenc ut 59 alatt, a volt tulajdonos elhalálása után átvettem és saját nevem alatt tovább vezetem.

Midőn ezen körülményt a nagyérdemű közönség b. tudomására adom, tisztelettel jelenem, hogy ezen jó alapokra fektetett üzletet minden igyekezettel tovább fejlesztem és iparkodom a t. vevőimet a legjobban kielégíteni.

Szíves pártfogást kérek teljes tisz. étellel.

Szentiványi Miklós

fűszer- és csemegekereskedő.

Pénztárosnő

aki a magyar, német és szerb nyelven jártas, kereskedelmi képzettséggel bír, hasonló minőségben már hosszabb ideig működött volt és ovadékképes június hó 1-ére való belépésre kerestetik. Pályázatok fénykép csatolása mellett e hó végéig vehetők figyelembe.

Kron Károly Fia
Ujvidéken.

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja 12 f.

TELJESEN HIGIÉNUSOK. ORVOSOK ÁLTAL AJANLOTT ELESZTŐPÓTLÓ. Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.

a legemesebb fűszere minden tészta, kakao és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Potl 2-3 cső vaniliát Ha felcsomag **Dr. OETKER vanilincukrot** 1 kgr. cukorral kevertünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitűnő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. Oetker sütőpora és vanilincukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellé van. Receptgyűjtemény ingyen!

Kiadó

2 szobás csinos udvari lakás, meliék helyiségekkel együtt. Bővebbet ugyanott Magyar utca 50 alatt.

Fogműterem

Pászthy Sándor

vizsgázott műfogász.

Modernül berendezett fogműtermék
- egész nap fogad.

Fogházaz érzéketlenítéssel, különféle fogtömések, szájpaddás nélküli fogsor, csapfog, aranyhidak, arany korona, kautschu: munkák, teljes fogsor, fogreguláció.

Fogházaz

szegényeknek naponként 12-1-g ingyen.

Duna-utca 26.

Regényi Kálmán

ékszerész, órás és látszerész Ujvidék, a róm. kath. templom épületében.

Aranyéremmel kitüntetve.

A nagy. kir. földművelésügyi miniszterium megbízásából az állami szőlőtelep által kipróbált

Kochillin

szőlőmoly- és gyümölcs-féregirtó-anyag

bizonyult a legjobbnak az eddig ismert összes anyagok között. A szőlő virágzása idején egyszeri használat után minden pete, hernyo, lepke és bab elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcstetreg ellen a legelősebb és leghatékonyabb anyag. A 4 kg-kent 4 korona. Minden kilogramm 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 negyszögöl szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a fűrtöket bögrékre mártogatjuk vagy az anyaggal ecseteljük: úgy két kilogramm egy katasztrális hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan. Gyümölcsre, emberre ártalmatlan. Megrendelhető az ar előzetes beküldése vagy utánvetel mellett a Tóth-féle Kochillin szőlőmoly és gyümölcstetregirtó-anyaggyár közp. irodájában, Budapest, VI., Eötvös-utca 14.

Részletes használati utasítás minden csomagban; számtalan elismerő levelet tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgálunk. Viszont elárusítókat keresünk.

Főelárusító Bácsbodrog-vármegye részére

Frank Sándor és Fia Szabadka.

Gyenge férfiak!
ne csüggedjete!

Fiatalok és öregek!
FELTALÁLTAM!

Az en „H”-készülekm azonnali megszűnteti a férfierő gyengeséget (impotenciát). Nem belsőleg beveendő gyógyszer!

Kerjen 40 fill. postabélyeg csafalása mellett zárt boríték alatt díjmentesen megküldendő ismerletőt. — Cim:

„NOVA MECHANIKA 158.”
Budapest, Postafiók 40. (Főposta.)

1878 óta!

Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező háziszert felülmul.

Thierry A. gyógyszerész balsama

Csak a zöld apáca védjegygyel valódi.

Törvényileg védve.

Ezen balsam: 1 Utólerhetetlen gyógyhatású tüdő és mellbetegségeknél, enyhíti a katarhust, megakadályozza a tüdőgyulladás s gyógyulást hoz az ilyenmű legmakacsabb betegségeknél is. 2 Kitűnő hatású torokgyulladásnál, rekedtség és gégebetegségeknél. 3 Mindennemű láz gyökeresen megszüntet. 4 Gyógyít mindennemű mabetegséget, gyomor, belbaltalmakat gyomorgörcsöt, szagatást, aszthmát, elnyálkásodást, búfogást, gyomorgéget, felpuffadást stb. 5 Gyógyhatású aranyer és áltesti baltalmaknál. 6 Enyhe hatású hashajtószer, vertisztító, tisztítja a veséket, etvágygerjesztő és elősegíti az emésztést. 7 Kitűnően bevált fogfájásnál, lyukás fogak, szájbiznál, fogvizek haaználva erősíti a foghúst, megszünteti a száj vagy a gyomor-orchant, lazítl eredő hólyagot, kelest, szemölcsöt, egész sebeket, fagyott testrészeket, porseneseket, kiütéseket, fejtájást, zugast, szagatást, csuzt és fülbaltalmakat gyógyít. Minden haznál különösen influenza, kolera és mas járványoknál kéznél legyen. Vigyázzunk a zöld apacával ellátott védjegyre. Ezen balsamból lefekvés előtt egy vagy két kanál cukorral bevéve vagy a nélkül ugyszólván egészszegés virradást jelent.

Minden hamisítás, utánzat és más balsamok hasonló védjegygyel való eladása büntetés terhe mellett törvényileg tiltva van.

12 kis vagy 6 nagy vagy 1 különleges családi üveg ára K 5-60. Kisebb rendelés mint 12 kis vagy 6 nagy üveg nem lesz szállítva. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény. Budapestben kapható: Török József gyógyszerterbarban. Nagyban kapható Thalmyer és Seitz. Kochmeister utóda, Račanovits Testvérek drogueriárkban Budapestben. Ahol nincs lerakal, ott rendeljünk Thierry A. Órangyal-gyógyszertárából Pregrade (Rochitsch-Sauerbrunn mellett).

NYOMTATVÁNYOK

és

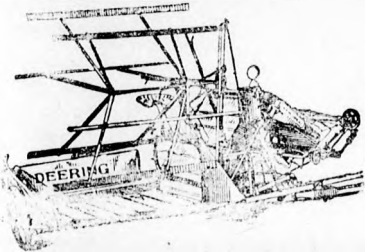
legdivatosabban, tisztán és olcsón
készít

MERKUR-NYOMDA

Fuchs Oszkár és társa, UJVIDÉK

WINKLE-PALOTA az udvarban.

TELEFON: 151.

Dering-féle amerikai kaszálógépek
és kévekötők nagy raktára.

Ujvidék és környékének egyedüli
elárúsítója:

REICH JAKAB

mérleg- és mezőgazdasági gépgyár
Ujvidéken Temerini utca 11.

Boelke Ugo

Berlinből

készít amerikai, német és svájci mód-
szer szerint

nem kivethető fogpótlékok,
hidmunkálatokat arany-, platina
és kautschukból.

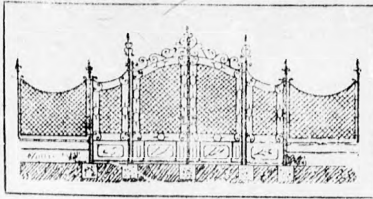
20 évi szakmunkásság kezeskedik a
kifogástalan kivitelért.

Rendelő: Ujvidéken Kossuth Lajos

utca 37. I. em. Dr. Loránd
fogászati és technikai műtermében.

Telefon 331. Telefon 331.

Telefon 135.

Légyszövet

sodronyból nyers állapotban, vagy zöldre
festve **legjobb szer**, hogy a lakás helyi-
ségeit szelösen tarthassuk és emellett a
kiállhatatlan legyektől és egyéb rovarok-
tól megóvjuk!

Továbbá minden **sodronyszövet és fonat** a különféle gazda-
sági és technikai célokra; **ruganyos acélsodronyágybetétek, baromfiketrecék,**
kerítések és rácsok vas- sodronyfonatokból stb. Ajál, mint saját szolid gyártmányát

WITZ FERENC cég

Első délmagyarors. sodronyszövet és fonott rácsok, sodronyágybetétek és szitagyára
Ujvidék Buza-tér 15. (villamos vasúti megálló hely).

Valódi védjegyű.

Őszi trágyázás!

THOMASSALAK

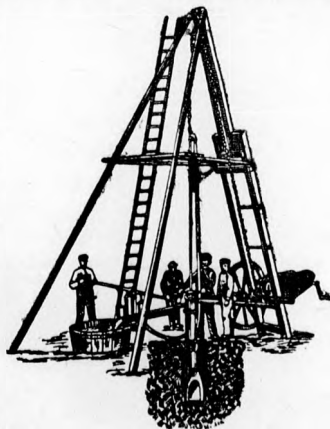
A legjobb és legolesőbb foszforsavas műtrágya! Óvakodjunk a
hamisításoktól! Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti
óiomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva.

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője
Budapest, VI., Andrassy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Jovánovits T. Milán

Ujvidék Bercsenyi Miklós-utca 12. sz.

Mély- és ártezikut
fúró, szivattyú és
vizvezeték beve-
zető osztály.

Szabadalmazott
pálinkafőző-
kazanok

Elvállalom a régi kutak tisztítását, homok
mentesítését és szagtalanítását. **Előnyös felté-
telek. Jótállással.**

Dűsan felszerelt raktáramat megtekintésre
ajánlom.

Árjegyzékkel, költségvetés-
és felvilágosítással díjtalanul szol-
gálok.

Nincs többé unalom!

Minden ünnep- és vasárnapon a „Fehér Hajó”
szálloda kerthelyiségében d. e. 10-től d. u. 1 óráig

katona hangverseny

Sör-koncert.

Szabad bemenet.

ERZSÉBET
szállodában
esténként a hírneves
Vajda Dezső és fiai
kitünő cigányzenekara
hangversenyez.

Szerémi
borozó
Ujvidéken.

KENYER-UTCA 23. SZÁM alatt a Központi Hírelintézetrel szemben, melyben SCHWARZ JÓZSEF úr saját termésű borai, égetett törköly pálinkája, a 27 holdnyi kamenicai Paraga hegyen lévő szőlőjéből, poharaként vagy zárt palackokban mérsékelt árak mellett kerülnek kimerésre.

Megrendelések 50 literen felül hordóban
SCHWARZ TESTVÉREK irodájába in-
tézendők (Haltér 12. szám). ■■■■

A borozóban olcsón és jól lehet étkezni.

Automobil

keveset használt, gyárilag javítva, új pneumatikkal Dion de Buton gyártmány 6 HP. erős két üléses karosszériával jutányos árral eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Lichtschein Márton Fia
cég
Ujvidék.

Telefon 128.

Telefon 128.

A Z APOLLÓ

mozgófénykép SZÍNHÁZ

a világ legjobb és minden szenzációit feltüntető filmeket mutat be. Első az első között.

Előadás kezdete: hétköznapokon d. u. 5, vasár- és ünnepnapokon: d. u. 3-kor.

Minden szerdán délután 3 órákor gyermekelőadás, tanulságos, oktató és mulattató műsorral.

E heti szenzáció:

Komédiás vér.

Felhívás!

Az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár r.-t. Ujvidék most nyitja meg

VI. hetibetét csoportját.

garantált minimális 5%-al kamatoztatik.

A heti befizetések közelebbi időtartam: 3 év, mégis célszerűségi szempontból lehetővé tettük feleinknek 4 éves heti betétkönyvecskék váltását is.

A legkisebb részlet heti 1.— kor. de váltható egy könyvecskére több részlet is.

A heti betétkönyvecske kiváltása már jövő hó 1-én veszi kezdetét.

Teljes tisztelettel

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvénytársaság
igazgató sága.

Grosz és Krausz

legnagyobb butor és szőnyeg áruháza

Telefon 24. sz.

Ujvidék.

Telefon 24. sz.

Az első magyar torontáli szőnyeggyár főraktára.

Pálffy testvérek vasöntöde és gépgyárában Szeged
1 drb. 14lóerejű Máv. benzinloko-
mobil alig használt és egy teljesen új 48" cséplő
együtt vagy külön-külön eladó.

Weisz Hermina

Alapítva 1830.

előtt SZÉVIN KÁROLY

ruhafestő- és vegytisztító-gyára

UJVIDÉK,

2., KENYÉR-UTCA 51. SZÁM.

FEST és VEGYILEG TISZTÍT férfi-, női- és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét, himzést, sztór, fűgönyöket, napernyőket, ke tyűket, strucc- és disztollákat, panama kalapokat stb. stb.

Előzetes b. árak. Előzetes j. munka.

Postán érkező megrendelések felkülsmeretes elintézésére: k. v. á. gondot fordítok.

